

Zajedno za bezbjednost

REPORTER: Sjevernoatlantska alijansa predstavlja savez 26 zemalja iz Sjeverne Amerike i Evrope posvećen ispunjavanju ciljeva Sjevernoatlantskog ugovora, potpisanog 4. aprila 1949. godine u Vašingtonu. U skladu sa Ugovorom, osnovni cilj NATO je da čuva i osigurava bezbjednost zemalja članica, bilo političkim ili vojnim sredstvima, i da omogućava zaštitu zajedničkih osnovnih vrijednosti: demokratije, ljudskih sloboda, solidarnosti, blagostanja, mira i stabilnosti i vladavine prava. Zemlje članice NATO su: Belgija, Bugarska, Kanada, Češka, Danska, Estonija, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Holandija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija i SAD. Od evropskih članica NATO Turska, Island i Norveška nijesu članice Evropske unije. Od članica Evropske unije, članice NATO nijesu Austrija, Švedska, Finska, Irska (u Partnerstvu za mir), Kipar i Malta. Osnovna svrha Sjevernoatlantske alijanse je da pruži zaštitu slobodi i bezbjednosti svih njenih članica u Evropi i Sjevernoj Americi, u skladu sa principima Povelje Ujedinjenih nacija. Da bi ovo ostvarila, Alijansa razvija i koristi kako politički uticaj, tako i svoje vojne sposobnosti, u zavisnosti od prirode prijetnji po bezbjednost s kojim se suočavaju države članice Saveza. Kako se mijenjalo strateško okruženje, tako se mijenjao i način na koji Alijansa odgovara na ove izazove po bezbjednost. On nastavlja da čuva stabilnost diljem evropsko-atlantske regije i evoluirala kako bi spremno dočekala nove prijetnje, kao što su terorizam i drugi izazovi po bezbjednost, koji su daleko van ustaljenog kruga njene odgovornosti.

ŽARKO VUJOVIĆ (Urednik i voditelj): Dobar dan uvaženi slušaoci iz studija Antene M na početku još jedne emisije „Raport“, koju realizujemo u saradnji sa Ministarstvom odbrane. Najviše riječi u narednih 30-tak minuta biće o projektu „Zajedno za bezbjednost“ koja je počela prošle nedjelje, a realizuje Evroatlantski klub Crne Gore. Cilj projekta je kako predočiti javnosti, tačnije građanima u neposrednom kontaktu, dobre, ali i loše strane ulaska Crne Gore u Sjevernoatlantsku alijansu. Ipak, na samom početku, nekoliko novosti o aktivnostima Ministarstva odbrane.

Potpisan Protokol o donaciji

ŽARKO VUJOVIĆ: Ministar odbrane Boro Vučinić i direktor Sektora za imovinu i infrastrukturu Ministarstva odbrane Kraljevine Danske, pukovnik Klaus Utrup potpisali su u srijedu Protokol o donaciji. Donacija, u iznosu od 160.000 eura, namijenjena je za renoviranje objekata za smještaj oficira, podoficira i pitomaca na vojnom aerodromu Golubovci. Podrazumijeva adaptaciju soba za smještaj, kupatila, krovne konstrukcije, kanalizacije i nabavku namještaja i opreme.

Potpisan Ugovor o pružanju ekspertskih usluga iz oblasti odbrane i vojske

ŽARKO VUJOVIĆ: U ime Vlade Crne Gore, ministar odbrane Boro Vučinić i predsjednik američke korporacije MPRI general Karl Vuono potpisali su prije tri dana Ugovor o pružanju ekspertskih usluga iz oblasti odbrane i vojske. Ugovor je zaključen na jednu godinu, a predviđa pružanje ekspertskih usluga

od strane te renomirane korporacije crnogorskom Ministarstvu odbrane u razvoju politike odbrane i procedura, planiranju, upravljanju krizom, bezbjednosti obalskih granica, kao i obuci visokih službenika Ministarstva i pripadnika Vojske. Posebna pažnja biće posvećena pripremama pripadnika Vojske Crne Gore za učešće u mirovnim misijama. Korporacija MPRI posjeduje dugogodišnje iskustvo u konsaltingu i obuci, a bila je uspješno angažovana u više zemalja regiona. Tokom perioda realizacije ugovora, predviđeno je prisustvo malog tima američkih eksperata u Crnoj Gori, koji će neposredno sarađivati sa službenicima Ministarstva i pripadnicima Vojske.

Pomoćnik ministra odbrane primio potpukovnika Dejana Manojlovića

ŽARKO VUJOVIĆ: Prošle nedjelje, pomoćnik ministra Draško Jovanović primio je potpukovnika Dejana Manojlovića uoči njegovog odlaska u misiju Ujedinjenih nacija u Liberiji. Pomoćnik ministra Jovanović poželio je potpukovniku Manojloviću srećan put i uspješan rad u toj afričkoj zemlji. Potpukovnik Manojlović upućen je u misiju Ujedinjenih nacija u Liberiji, na mjesto vojnog posmatrača, na period od godinu dana, počev od 22. aprila. Potpukovnik Manojlović je prije četiri godine učestvovao i u misiji Ujedinjenih nacija na Obali Slonovače, takođe u svojstvu vojnog posmatrača.

Crnogorska delegacija na sastanku Jadranske povelje

ŽARKO VUJOVIĆ: U Tirani je juče održan sastanak Jadranske povelje na nivou političkih direktora ministarstava inostranih poslova zemalja članica – Albanija, Hrvatska, Makedonija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora. Na skupu je učestvovao i predstavnik Sjedinjenih Država. Crna Gora je prvi put učestvovala u radu Jadranske povelje kao punopravan član, a delegaciju je predvodio politički direktor Ministarstva inostranih poslova, Vesko Garčević. Predstavnici pet država regiona posebnu pažnju su posvetili pripremi sastanka ministara inostranih poslova zemalja članica, koji će u Tirani održati 8. maja, a na kome će biti prisutan i generalni sekretar NATO-a, Jap de Hop Shefer. Tokom sastanka iskazana je podrška punom uključivanju svih zemalja Zapadnog Balkana u evroatlanske integracije. I ovom prilikom istaknut značaj regionalne saradnje u kojoj posebno mjesto zauzima Jadranska povelja. Tokom boravka u Tirani, Garčević je imao odvojene susrete u Ministarstvu inostranih poslova Albanije, sa direktorom Direkcije za NATO Agimom Faguom i Ministarstvu odbrane Albanije sa ambasadorom, Idrizom Konjarijem, direktorom za evroatlanske integracije i politiku odbrane.

ŽARKO VUJOVIĆ: U organizaciji Evroatlanskog kluba prošle nedjelje počela je realizacija projekta „Zajedno za bezbjednost“. Cilj, prema riječima generalnog sekretara Evroatlanskog kluba Sava Kentere, nije da bilo koga ubjeđuje da se mora u NATO, već da se o prednostima i manama članstva u tom savezu građani objektivno informišu. Kentera je najavio da će tokom 30-tak dana u okviru projekta biti organizovane radne posjete i tribine u svim crnogorskim opštinama, kao i panel diskusije na fakultetima u Crnoj Gori.

SAVO KENTERA (Predsjednik Evroatlanskog kluba): Svi ste upoznati sa zaključcima sa Samita. Počeo bih odatle ustvari da je dat jedan vrlo, vrlo snažan podstrek Crnoj Gori za dalji put ka evroatlanskim

integracijama, da nastavi tim putem, ali isto tako i da završi započete reforme u sektoru bezbjednosti i ne samo u sektoru bezbjednosti, nego i na svim ostalim poljima i kako bi jednostavno već u nekom narednom periodu, a ja se nadam čak i do kraja godine dobila poziv za MAP, što bi ujedno i predstavljalo prvi konkretan korak do članstva u NATO savez. Međutim, da bi se došlo do MAP-a, jedna od stvari koja je neophodna da se u svemu tome uradi jeste i da se poboljša javno mnjenje koje je za NATO u Crnoj Gori, odnosno koje podržava članstvo Crne Gore u NATO. Znači da u ovom momentu ta podrška je nešto veća nego što je bila u prethodnim periodima, odnosno od 2007. do danas, i danas je ona negdje oko 31 posto, i mislim da je ipak sa jednom tendencijom, konačno, rasta. Upravo projekat „Zajedno za bezbjednost“, kako smo ga nazvali, ima za cilj da informiše javnost Crne Gore na jedan objektivna način, zasnovano isključivo na osnovu činjenica i argumenata, o svim prednostima i eventualnim manama ulaska Crne Gore u NATO alijansu. Projekat se sastoji od dva aspekta. Prvi aspekt se odnosi na posjete svim opštinama Crne Gore. 21 opština Crne Gore će biti posjećena od strane učesnika raznih tribina, znači u svim opštinama će biti organizovane javne tribine za sve građane koji su u tim opštinama zainteresovani da posjete javne tribine, da čuju od učesnika tih tribina njihove stavove zbog čega bi Crna Gora trebala, ili eventualno ne bi trebala da postane članica NATO alijanse, da li možda treba da bude u svemu tome i neutralna, i na kraju jednostavno učesnici, odnosno građani, će imati priliku da postavljaju pitanja i da, nadam se, dobiju i odgovore na ta pitanja. Ono što je isto planirano jeste da prije tih svih javnih tribina, da se održe i sastanci za gradonačelnicima svih opština, i predstavnicima lokalne samouprave, predstavnicima, odnosno šefovima opozicionih i svih ostalih ustvari partija, koje djeluju u tim opštinama, kako bi se jednostavno vidjelo na koji najbolji način da jednostavno približimo javnosti Crne Gore kompletnu ideju ulaska Crne Gore u NATO. Cilj nije da bilo koga ubjeđujemo da Crna Gora treba da ide u NATO, nego već da se na jedan zaista objektivna način saopšti činjenično stanje vezano za trenutno stanje u NATO alijansi, za dalji put NATO alijanse, i naravno za priključenje Crne Gore u NATO alijansu. Ono što će se razlikovati u odnosu, ako mogu tako reći, na dosadašnje, jer ovo je već četvrti speaker tour, kako smo ga nazvali, koji radimo, ono što će se razlikovati u odnosu na prethodne jeste što ćemo ovog puta biti, ako mogu reći, vrlo konkretni po nekim pitanjima, i vrlo specifičnog karaktera ćemo govoriti u konkretnim opštinama. Ako se radi, recimo o primorskim opštinama, govorićemo sa aspekta turizma. Znači, vrlo, vrlo konkretno sa aspekta turizma šta to NATO može konkretno donijeti za te primorske opštine, kada je u pitanju turizam, jer pretpostavljam da će to ujedno i najviše interesovati ljude, koji su, recimo, sa primorja. Kada se radi o sjeveru Crne Gore, naravno da ćemo te teme nastojati prilagoditi ljudima koji žive gore, i da jednostavno vidimo način šta je to što bi ustvari njih najviše interesovalo, zašto bi neko iz Berana, Bijelog Polja, Pljevalja ili iz bilo kojeg drugog mjesta sa sjevera Crne Gore, ko se bavi recimo i zemljoradnjom ili stočarstvom ili kojim drugim vidom djelatnosti, zašto bi za njega bilo interesantno, i zašto ti ljudi misle da bi trebali ili ne bi trebali jednostavno ući u NATO. Znači, to je otprilike jedan koncept kako smo ga planirali, i to je ovaj prvi aspekt programa koji se znači radi o posjetama opštinama. A drugi aspekt se odnosi na posjete univerzitetima, odnosno fakultetima Crne Gore. O tome će više reći moja koleginica i samo bih još dodao, prije nego što završim sa ovim dijelom, da će učesnici ovih javnih tribina biti zaista ljudi koji su stručnjaci iz oblasti međunarodnih odnosa, iz oblasti diplomatije, iz oblasti ekonomije, turizma, bezbjednosti isto tako. Znači, uglavnom ćemo izbjegavati

političare, ljude koji na bilo koji način mogu biti pristrasni, već isključivo ljude dovoditi sa strane. To ne znači da nećemo imati odavde iz Crne Gore učesnika, ali ako budu iz Crne Gore biće zaista ljudi koji se na stručnoj osnovi bave ovim pitanjima, da bi opet zastupali ovaj princip objektivnosti i da bi se toga držali. Ambasadori NATO zemalja, naravno, iz Crne Gore, koji su se i do sada isto tako odazivali našim pozivima, i ambasadori NATO zemalja u samom sjedištu NATO-a u Briselu. Znači, jedan broj njih, ne svi, ali jedan broj njih će isto tako, već se odazvao ustvari, da učestvuje u radu ovog projekta.

VUJOVIĆ: Kentera očekuje i da će projekat doprinijeti povećanju podrške crnogorske javnosti ulasku zemlje u NATO.

KENTERA: U ovom momentu podrška je, prema zadnjim istraživanjima CEDEM-a, a mi smo od prvog dana do danas se uvijek bazirali i oslanjali na istraživanja CEDEM-a, podrška je negdje oko 31 posto. Znači, imamo jedan rast sa 26,9 na 31 posto. Neznatan rast, ali ipak jedan rast. Kada je došlo do pada na 26,3 posto, ja sam tada rekao, mislim da je baš bilo Radiju Slobodna Evropa, da od tog momenta jednostavno očekujem jedan rast podrške za ulazak u NATO, i zaista mi je drago danas kad pogledam da je od tog momenta taj procenat počeo da raste. Neznatno, ali ipak raste. Da li Vlada čini dovoljno ili ne čini dovoljno, ako pogledate jednostavno situaciju, ajde da uzmemo od 2006. godine do kraja 2007. godine, taj procenat je pao sa 44 na 34 procenta. Onda smo imali usvajanje Komunikacione strategije, implementaciju njenu, prve rezultate nakon šest mjeseci koji nisu bili definitivno onakvi kakvi bi trebali biti, i bili su ispod svih očekivanja i tada je bilo sasvim evidentno da ono što je tada urađeno, da ono što je tada Komunikacioni tim Vlade Crne Gore uradio nije bilo jednostavno dobro i implementirano na jedan adekvatan način. Kritike su uslijedile i mislim jednostavno da su određeni ljudi shvatili da treba promijeniti određene stvari u samoj implementaciji Komunikacione strategije, i to nije, da se razumijemo slučaj bio samo sa nama ovdje. Pogrešna implementacija je rađena i u Hrvatskoj i u svim drugim zemljama, znači jednostavno ako nemate jedno iskustvo ne možete ni očekivati odmah da će sve da krene savršeno dobro i da ćete odmah imati dobre rezultate. Bitno je samo da se uvidi da greška postoji, da jednostavno rezultati nijesu onakvi kakvi bi trebali biti i da se jednostavno pristupi analizi šta treba uraditi da bi se ti rezultati poboljšali. Ja se iskreno nadam da od ovog momenta i da će evo čak i posle implementacije ovog projekta „Zajedno za bezbjednost“ već u narednim istraživanjima koje CEDEM bude radio, ta podrška biti veća nego što je sad sa 31 posto.

VUJOVIĆ: Bio je to generalni sekretar Evroatlantskog kluba Savo Kentera.

ŽARKO VUJOVIĆ: O dijelu projekta „Zajedno za bezbjednost“ na univerzitetima u narednih nekoliko minuta govori predsjednik mladih Evroatlantskog kluba Dragana Marković.

DRAGANA MARKOVIĆ (Predsjednik mladih Evroatlantskog kluba): On se tiče panel diskusija na fakultetima, i ujedno predstavlja nastavak brojnih aktivnosti koje sprovode mladi Evroatlantskog kluba. Projekat podrazumijeva posjete, odnosno panel diskusije na fakultetima širom Crne Gore, dakle kako državnim, tako i privatnim. Naravno, u saradnji sa Univerzitetom dobili smo podršku da organizujemo ove panel-diskusije. Cilj panel-diskusija jeste da se studenti, kao mlada, odnosno pokretačka snaga crnogorskog društva, to jest intelektualna elita koja će sutra nositi crnogorsko društvo, da se upoznaju sa svim aspektima evroatlantskih integracija. Dakle, kako prednostima tako i manama, i ostalim bitnim pitanjima vezanim za integracije. Cilj projekta nije ubjeđivanje studenata u tome da Crna Gora treba da

pristupi NATO-u, odnosno Alijansi, već je cilj projekta da se studenti objektivno informišu, jer većina studenata na njihovim fakultetima nemaju u okviru svojih nastavnih aktivnosti teme vezane za evroatlantske integracije. Dakle, cilj je razbiti pogrešne percepcije vezano za Alijansu, i pružiti studentima jedno objektivno informisanje, gdje će oni putem panel diskusija, gdje nije riječ o debatama, već o diskusijama gdje će se nakon izlaganja predavača, moći da postavljaju pitanja, da razrješavaju svoje nedoumice, daju mišljenja. Dakle, nije riječ o kampanji, niti bilo kakvom ubjeđivanju, već o objektivnom informisanju ove buduće pokretačke snage društva. Planirano je da se posjete u Podgorici Ekonomski, tehnički fakulteti, Pravni fakultet, Fakultet političkih nauka, u Baru su to Fakultet za turizam i hotelijerstvo i Univerzitet Mediteran, zatim u Bijelom Polju i Budvi odsjeci Pravnog i Ekonomskog fakulteta, Filozofski fakultet u Nikšiću, kao i Fakultet za primijenjene umjetnosti na Cetinju. Projekat se realizuje u saradnji sa NATO-om i holandskom ambasadam u Beogradu, s tim što imamo punu podršku Komunikacionog tima Vlade. Moram istaći da ovaj projekat će prethoditi brojnim aktivnostima mladih koje ćemo imati u narednom periodu. Naši mladi imaju veoma razvijenu mrežu, ne samo u regionu nego i šire. Oni su učesnici brojnih konferencija, seminara, ljetnjih škola i odlaze na usavršavanje u brojnim zemljama regiona, s tim što i učesnici, odnosno predstavnici istih tih zemalja će moći da dođe u Crnu Goru i da učestvuju na našim konferencijama i brojnim seminarima koje ćemo organizovati. To je ukratko cilj ovog projekta. Što se tiče dakle predavača, oni će biti brojni eksperti iz regiona, stručnjaci, dakle takođe ne političke ličnosti crnogorskog života, već predavači koji će ujedno nastupati na javnim tribinama vezanim za prvi dio projekta.

VUJOVIĆ: Bila je to Dragana Marković, predsjednica mladih Evroatlantskog kluba, koja je predstavila dio projekta „Zajedno za bezbjednost“.

VUJOVIĆ: 10 je sati i 44 minuta, stigli smo do kraja današnjeg izdanja emisije „Raport“, koju Antena M realizuje u saradnji sa Ministarstvom odbrane. Naredni „Raport“ je za 14 dana, a sa vama su danas bili Milan Ivanović i Žarko Vujović. Do slušanja.